

використанням основних засобів. Для реалізації цієї мети облік основних засобів повинен базуватися на їх економічній природі як матеріальної форми існування основного капіталу, будуватися за етапами придбання, відтворення і використання основних засобів з врахуванням стратегічного і тактичного характеру управлінських рішень.

Завдання тактичного управління стосовно придбання, оновлення виробничих основних засобів, підтримання їх в придатному до використання стані та створення умов для найбільш ефективного використання потребують збору і систематизації технічної та економічної інформації щодо основних техніко-технологічних характеристик обладнання, використання робочого часу та простоїв в розрізі груп обладнання; вартості та обсягу ремонтних робіт, витрат, пов'язаних із експлуатацією виробничих засобів та ін. Вирішення цих завдань дозволить визначати і порівнювати показники доцільності та ефективності витрат на подальшу експлуатацію основних засобів, підтримання їх в робочому стані, підвищення їх корисності, формування фінансових ресурсів для оновлення та ін.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. 8-е вид., доп. і перероб. Житомир ПП «Рута». 2009. 912 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Чижевська Л. В., Герасимчук Н. В. Бухгалтерський управлінський облік : курс лекцій. Житомир. інж.-технол. ін-т. Житомир : ПП Рута", 2000. 448 с.
3. Зінкевич О.В., Лазаришина І.Д. Організація і методика обліку та аналізу основних засобів в управлінні реальними інвестиціями: монографія. Рівне: НУВГП, 2017. 208 с.
4. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 20. С. 33-37.
5. Олійник Є.В. Концепція стратегічного управління відтворенням основних засобів промислових підприємств. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2015/77.pdf

ПАНАСЮК В.М.

доктор економічних наук, професор

КИРДЕЛЬ І.М.

здобувач другого (магістерського) рівня

Західноукраїнський національний університету,

м. Тернопіль, Україна

АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ефективність діяльності залежить від процесу інтеграції традиційних методів обліку, аналізу, нормування, планування і контролю витрат в єдину систему отримання, обробки та узагальнення інформації про витрати і прийняття на її основі управлінських рішень. Усе це створює систему, яка управляє підприємством, зорієнтовану на досягнення не тільки оперативних (поточних) цілей у вигляді отримання прибутку того чи іншого розміру, але і на глобальні стратегічні цілі: розвиток підприємства, його екологічний нейтралітет, збереження робочих місць, тобто на соціальні фактори, і систему, в якій першочерговим є конкретне мислення керуючих справами, комплексне вирішення проблем на рівні галузі та національної економіки.

О.Є. Кузьмін і О. Г. Мельник виділяють три рівні управління витратами: (вищий, середній, операційний), а відповідно до процесуального (функціонального) підходу, етапи управління витратами: планування витрат; організація центрів відповідальності; спонукання

працівників до
зменшення витрат, контролю витрат, забезпечення регуляторних
заходів [2, с. 60].

Управління витратами відбувається з метою:

- підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання;
- визначення витрат на основні функції управління;
- розрахунок видатків для окремих структурних підрозділів та економіки в цілому;
- розрахунок собівартості одиниці продукції – розрахунок собівартості продукції;
- визначення витрат за основними видами діяльності та функціями та виробничими підрозділами підприємства;
- виявлення накопичувальних резервів на всіх стадіях виробничого процесу та у всіх виробничих підрозділах у господарстві;
- аналіз виробничих витрат з метою прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення виробничих процесів, формування асортиментної та цінової політики, вибір варіантів інвестування, прогнозування виробництва та реалізації [4, с. 67].

Основними напрямками зменшення витрат є:

- ✓ придбання дешевших матеріалів;
- ✓ скорочення штату компанії;
- ✓ зміна соціальної політики підприємства в бік зменшення соціального пакету, премій тощо;
- ✓ продаж майна підприємства [1, с. 43].

Таким чином, для детального аналізу управління витратами представлена рекомендована схема, яка визначає порядок формування та впровадження системи управління витратами підприємств. З рис. 1 показано, що система складається з елементів, між якими існують прямі та зворотні зв'язки через обмін інформаційними потоками, що забезпечує вплив на ресурси, що накопичуються на вході системи управління витратами.

Етапи управління поділяються на три етапи: розробка стратегії досягнення мети системи управління витратами, реалізація мети та контроль за виконанням попередніх етапів. Беручи до уваги особливості досліджуваних підприємств та мету стратегії, для повного циклу стратегії управління витратами доцільно вибрати термін реалізації, а саме: короткий термін – місяць, довгостроковий – кілька місяців (квартал, пів року, рік), в залежності від складності мети.

Для управління витратами необхідна ефективна система організації інформаційного забезпечення виникнення та руху витрат підприємства.

Для формування системи управління витратами необхідно визначити її предмет та об'єкт. Суб'єктами управління витратами (підсистемою, яка здійснює управління) є працівники підприємства, які будь-яким чином впливають на формування витрат. Об'єктами управління витратами (підсистемою, яка управляє) є витрати, тобто можуть бути їх кількісними характеристиками: абсолютний розмір, структура, динаміка, рівень та якість - види витрат, методи, методи та засоби, процеси, потоки ресурсів тощо.

Реалізація будь-якої стратегії розвитку підприємства досягається за допомогою чітко визначеної мети. Метою системи управління витратами є забезпечення ефективного формування витрат при раціональному використанні ресурсів шляхом виконання завдань для всіх елементів системи для досягнення очікуваного рівня ефективності.

Таким чином, найскладнішим у системі управління витратами є уточнення її елементів, оскільки їх достатність та зміст визначатимуть результат ефективності та результативності системи. Підприємствам рекомендується вибирати такі елементи системи управління витратами: етапи, які визначатимуть своєчасність реалізації стратегії; економічні процеси, що споживають ресурси за певними ознаками; концепції, що розкривають функціонування системи; функції, методи і засоби.

Для вітчизняних підприємств функціями управління витратами є: управління, планування та прогнозування, координація та регулювання, активізація та стимулювання діяльності, облік та аналіз. Відсутність всебічного сприйняття системи управління підприємством залишає невирішеними питання узгодження функцій системи управління витратами з системою управління підприємством в цілому. Ключовими параметрами системи управління витратами є: організаційна структура управління (центр відповідальності фінансового директора, центр витрат, центр рентабельності); фактори виробничої діяльності та об'єкти обліку витрат. Ці параметри можна комбінувати або деталізувати з різним ступенем аналізу.

Список використаних джерел

1. Балан А.А. Система управління витратами на промислового підприємстві. Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2014. № 3 (13). С. 43—49.
2. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Когут У.І. Управління витратами на підприємствах: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2014. 244 с.
3. Наумчук А.В. Сутність та проблеми організації обліку фінансових результатів. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 4. С. 1013–1016.
4. Череп А.В. Управління витратами суб'єктів господарювання: монографія. Ч.1. Х.: ВД "ІНЖЕК", 2006. С. 368.

САЧЕНКО С.І.

кандидат економічних наук, доцент

КОСТІВ С.Я.

здобувач другого (магістерського) рівня

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ЗА УМОВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ

Широке використання у бухгалтерському обліку інформаційних технологій, комп'ютерної техніки ставить перед аудитором завдання пристосувати технологію своєї роботи або навіть її змінити. Про це свідчить структура сучасного видання Міжнародних стандартів аудиту. Так, у Міжнародних стандартів аудиту, видання 2004 р., були окремі стандарти, у яких містилися положення щодо застосування інформаційних технологій. Однак, у подальших редакціях – їх немає. Логіка змін у зміні структури стандартів, пов'язана з тим, що тепер весь аудит розглядається як комп'ютерний, тобто за умов бухгалтерських комп'ютерних інформаційних систем та із застосуванням комп'ютерних методів аудиту. Через це рекомендації з цих питань наявні майже у кожному стандарті.

Огляд літературних джерел свідчить, що можливості комп'ютеризації аудиту пов'язують з такими напрямками :

- використання комп'ютерів для організації роботи аудитора;
- перевірка та оцінювання комп'ютерних інформаційних систем клієнта;
- використання комп'ютерів і програм як специфічних інструментів для проведення безпосередньої перевірки.

Перший напрямок пов'язаний зі використанням інформаційної технології у плануванні, контролі та документуванні аудиторської роботи (у плануванні бюджетів часу і розподілі функцій між учасниками; розрахунку фінансових показників при здійсненні аналітичних